

ДО

**СЪДИЙСКАТА КОЛЕГИЯ
НА ВИШНИЯ СЪДЕБЕН СЪВЕТ**

КОПИЕ: ДО

**БЪЛГАРСКИ ИНСТИТУТ ЗА
ПРАВНИ ИНИЦИАТИВИ
ГР. СОФИЯ**

ОТГОВОРИ НА ПОСТАВЕНИТЕ ВЪПРОСИ от Лидия Антоанова Георгиева – съдия в РС – Своге – кандидат за заемане на длъжността Административен ръководител – Председател на РС – Своге, по процедура, обявена с Решение на СК на ВСС по протокол № 36/09.12.2025 г., обн. в ДВ, бр. 112/19.12.2025 г.

1. Смятате ли, че следва да продължи реформата в съдебната власт след Решението на КС от 26.07.2024 г. относно промените в Конституцията на Република България, обн. в ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., и, ако да – в каква посока?

Считам, че реформата в съдебната власт следва да продължи, с цел подобряване на сročността, бързината и качеството на правораздавателния процес. Следва да се отчетат някои безспорно положителни промени, предприети както на конституционно, така и на законодателно и организационно ниво: новата редакция на чл. 150, ал. 2 КРБ, приета при промяната на Конституцията на Република България, обн. в ДВ, бр. 106 от 22.12.2023 г., предвиждаща че всеки съд по искане на страна по делото или по своя инициатива може да сезира Конституционния съд с искане за установяване на несъответствие между закон, приложим по конкретното дело и Конституцията на Република България, която без съмнение ще подобри правораздавателната дейност; внедряването на Единната информационна система на съдилищата /ЕИСС/ и на Единния портал за електронно правосъдие

/ЕПЕИ/, който улеснява достъпа на гражданите до електронните дела и им позволява да извършват процесуални действия в електронна форма; въвеждането на централизираното електронно разпределение на заповедните производства, което несъмнено способства за намаляване на неравномерната натовареност на съдилищата; въвеждането на медиацията като извънсъдебен способ за решаване на спорове, което ще допринесе за по- бързото решаване на делата. Тези положителни тенденции следва да продължат и да бъдат надградени, като се съобрази, че всяка една реформа в съдебната система следва да бъде предприета след задълбочен и подробен анализ, както и отчитане на целените резултати в дългосрочен план.

2. **Проблемът с неравномерната натовареност е повсеместен и все още не е намерена формулата, чрез която да се постигне баланс между отделните съдебни райони. Какви са Вашите виждания за въвеждане на инструменти /от нормативен и организационен характер/ за постигане на по-равномерна натовареност между органите на съдебната власт и отделните магистрати?**

Проблемът с неравномерната натовареност на съдилищата в страната е комплексен, което налага осмислянето и разрешението му при съобразяване с множество фактори. На първо място, следва да се вземе предвид числеността на населението в различните съдебни райони, което обуславя по-високата натовареност на съдилищата в големите градове. На следващо място, кадровата необезпеченост на окръжните съдилища налага дългосрочно командироване на магистрати от районните съдилища, което пък от своя страна води до кадрови дефицит в районните съдилища. Следва да се съобразят също и спецификите на всеки един съдебен район, доколкото в големите районни съдилища се наблюдава специализиране на съдии по материи, докато в по-малките съдилища такава специализация не е налице, като същите разглеждат както граждански, така и наказателни дела.

В светлината на изложеното, считам че следва да се търси комплексен подход при справяне с предизвикателствата на неравномерната натовареност. Следва да се отчетат положителните резултати, постигнати с въвеждането на централизирано разпределение на заповедните производства, което несъмнено допринесе за намаляване на дисбаланса в натовареността между различните съдебни райони. Считам, че усилията в тази насока следва да продължат с отчитане на спецификата на делата по места и прецизиране на коефициентите за натовареност по делата. На следващо място, по- бързото приключване на конкурсите за повишаване и преместване също ще допринесе за разрешаване на така очертанния по- горе проблем с кадровата необезпеченост, продиктувана от дългосрочното командироване в окръжните съдилища. По отношение на разликата в натовареността на отделните магистрати, биха могли да бъдат предвидени допълнителни възнаграждения, които да се изплащат в края на календарната година при отчетена висока индивидуална натовареност.

3. Една от широко дискутираните теми в съдийските среди е тази за възнагражденията и начина на определянето им. Какво е Вашето мнение по въпроса – смятате ли, че разликата във възнагражденията между инстанциите е прекомерна? Необходимо ли е законово закрепване на критериите за определяне на възнагражденията на всички нива в системата, а не само на т.нар „трима големи“?

Считам, че несъмнено възнагражденията на магистратите от по-горните инстанции следва да бъдат по-високи от тези на долустоящите. На първо място, това е принцип, който е залегнал в правните системи на повечето европейски държави, и това е резонно, доколкото се отчита по-високата фактическа и правна сложност на делата, разглеждани от по-горните инстанции. Дали разликата между възнагражденията между отделните инстанции е прекомерна, е въпрос, който изисква обстоен анализ в сравнителен план на броя на делата постъпили в съответните съдилища от различни нива, тяхната сложност, както и кадровата обезпеченост на органите на съдебната власт.

4. На 01.07.2024 г. КС на РБ излезе с решение, което обявява за противоконституционни текстове от ЗМ и ГПК, въвеждащи задължение за провеждане на процедура по медиация по някои видове дела. Какво е мнението Ви за прилагането/използването на процедура по медиация в рамките на висящ съдебен процес?

Въвеждането на информационна среща за процедура по медиация считам за положителна стъпка в насока обезпечаване на бързина при разглеждане на висящите съдебни дела. Същевременно, действащата към настоящия момент правна уредба на медиацията в ГПК и ЗМ държи сметка за спецификите на различните правни спорове, по част от които не се явява необходимо провеждането на информационна среща за процедура по медиация, като в тази връзка дава възможност за преценка на съда. Необходимо е да се акцентира, че изключването на определени спорове от обхвата на медиацията /като например вещните спорове и първа фаза от производството по съдебна делба/ е наложително, предвид необходимостта от охраняване на правната сигурност и защита правата на гражданите.

5. През 2016 г. в ЗСВ бяха приети промени, които закрепиха законово определени параметри на съдийското самоуправление. Какво е Вашето мнение за приложението им на практика за времето на действието им? Как се реализира съдийското самоуправление в съда, в който правораздавате? Има ли необходимост от разширяване и в каква посока?

Считам, че ролята на съдийското самоуправление е важна, доколкото по този начин се подобряват както организацията на работа, така и междуличностните отношения. В тази връзка, както съм заложила и в

представената от мен концепция, считам че следва да се разшири работата на Общото събрание в Районен съд – Своге. С даването на възможност на съдиите да участват при вземането на управленските решения, от една страна ще се повиши тяхната легитимност, а от друга, ще се създаде атмосфера на доверие, сътрудничество и прозрачност.

- 6. Вече няма общ Кодекс за етично поведение на българските магистрати. Смятате ли, че това беше по-доброто решение или кодексът трябваше да остане единен?**

Понастоящем общият Кодекс за етично поведение на българските магистрати е заменен, като с решения съответно на Съдийската и на Прокурорската колегия на ВСС са приети Кодекс за етично поведение на българските съдии и Кодекс за етично поведение на българските прокурори и следователи. Следва да се акцентира, че етичните стандарти, заложи в тях са по същество си идентични, като са съобразени особеностите на съответната магистратска длъжност. Считам, че това разрешение е резонно, доколкото се отчитат специфичните функции и роля в процеса на съдиите, прокурорите и следователите.

- 7. Смятате ли, че Висш съдебен съвет, който е с изтекъл мандат вече повече от две години е легитимен да реализира кадрова политика по отношение на избор на административни ръководители в органите на съдебната власт /и извън „тримата големи“/, особено и след решението на СЕС от 30.04.2025 г.?**

Безспорно мандатността на органите на държавна власт е фундамент на всяко едно демократично общество. В ситуация обаче, когато е невъзможно да бъдат избрани нови членове на Висшия съдебен съвет поради съществуваща политическа криза и липса на необходимото за това парламентарно мнозинство, то ВСС следва да продължи дейността си, с оглед нормалното функциониране на съдебната власт и за да гарантира правната сигурност в държавата.

- 8. Вашият професионален път в съдебната власт започва като прокурор. Как този опит ще допринесе в работата Ви като административен ръководител на РС – Своге?**

Категорично опитът, който придобих на длъжността прокурор ще ми бъде изключително полезен в работата ми като административен ръководител. Работата ми в РП – Бургас, като орган, който се характеризира с висока натовареност, ми даде възможност да натрупам практика по разнообразни наказателни производства и да задълбоча познанията си в областта на наказателното право и процес. Считам също, че дейността ми като прокурор ми даде възможност да участвам в процеса в друго процесуално качество и от друга гледна точка, което без съмнение разширява професионалния миороглед и

способства за изграждане на по-цялостен поглед върху дейността на всички участници в процеса. Именно по-задълбоченото разбиране на функциите на различните магистратски длъжности, ще улесни моята професионална комуникация с представителите на прокуратурата, което се налага от естеството на длъжността „административен ръководител“, а натрупаният от мен опит ще ми помогне за по-доброто администриране на делата в съда.

9. На стр. 2 от концепцията Ви реферирате към Вашия опит в ЕСПЧ. Как Ви е повлиял този опит в настоящата Ви работа като съдия?

Опитът и познанията, които придобих в ЕСПЧ оказаха изключително положителен резултат при работата ми като съдия. По силата на чл. 5, ал. 4 от Конституцията на РБ, Конвенцията за защита на правата на човска и основните свободи е действащо право в нашата страна и съответно заложените в нея права и принципи следва да се прилагат и съобразяват от всеки един действащ магистрат. В тази връзка, практиката на ЕСПЧ по тълкуването на разпоредбите на КЗПЧОС следва да се съобразява всеки път, когато даден магистрат прилага разпоредбите на Конвенцията при решаване на конкретно дело. Ето защо опитът ми в ЕСПЧ, където се занимавах с преценка за допустимост на жалбите на български граждани срещу съдебни актове на български съдилища, при съобразяване на практиката на ЕСПЧ, несъмнено подобрява ежедневно ми дейност като съдия. Същевременно, работата ми в ЕСПЧ подобри комуникационните ми умения и ми даде възможност да придобия познание относно други правни системи, доколкото длъжността, която заемах предполагаше ежедневни контакти с магистрати от различни европейски държави.

С УВАЖЕНИЕ:

ЛИДИЯ ГЕОРГИЕВА